9.a Ismertesse a VPN-ek (Virtual Private Network) célját, feladatát és fajtáit! Milyen megvalósításait ismeri? Miben különböznek a különböző rétegekben megvalósított VPN-ek?

A VPN fogalma, rendeltetése, alaptípusai, funkciói, szolgáltatásai, topológiák

VPN – Virtual Private Network

- **Virtuális:** A magánhálózat forgalma nyilvános hálózaton halad keresztül egy virtuális alagúton.
- Védett: Átmenő forgalom titkossága biztosított.

Rendeltetése

- Biztonság növelése
- Anonimitás
- Nem elérhető tartalomhoz jutás (adott országon belül például tiltva van)
- Adatvédelem

Alaptípusai

- IPSec Internet Protocol Security
- L2TP Layer 2 Tunneling Protocol
- PPTP Point-to-Point Tunneling Protocol
- SSL és TLS
- OpenVPN
- SSH Secure Shell

Topológiák

- Site-to-Site VPN
  - Két vagy több LAN kapcsolható össze.
  - Az állomások normál IP csomagokat küldenek, ami egy VPN gateway-en megy keresztül.
- Client-to-Site VPN:
  - O Kliens-szerver kapcsolat, ahol kliens alkalmazás szükséges.
- Client-to-Client VPN:
  - o Közvetlen kommunikáció két számítógép között, központi szerver nélkül.

A különböző OSI modell szerinti rétegekben széles körben elterjedt VPN megvalósítások jellemzői, előnyei és hátrányai

L2 VPN

- Független a felső protokolltól
- Egy-egy kapcsolatot véd, így minden összeköttetésre külön alkalmazni kell.
- MITM támadás lehetséges

L3 VPN

- Média és alkalmazás független
- IPSec, GRE, MPLS védelem

L4 VPN

- SSL-lel biztosítja a titkosságot, a felhasználók hitelességét és az adatok sértetlenségét a TCP alkalmazások számára.
- Nem rugalmas, nehéz megvalósítani
- Nem alkalmazás független

L7 VPN

- Az alkalmazás rétegbeli VPN-t minden alkalmazásban külön-külön meg kell valósítani.

GRE kapcsolat szolgáltatásai, alkalmazási kör, jellemzők, "site-to-site" GRE konfigurálása

GRE kapcsolat szolgáltatásai

- Hálózati protokollok közötti átjárás
- Többszintű hálózatok összekapcsolása
- Hálózatok közötti tűzfalak átjárásának lehetősége
- Hálózatok közötti VPN-ek létrehozása

Jellemzők

- Nem alkalmaz titkosítást, így IPSec-et kell alkalmazni.
- Támogatja a routing protokollokat
- Több protokollos alagutakat is támogat
- Multicast csomagokat is kezel
- Alkalmas irányító protokollok irányítási információinak szállítására és cseréjére.

Az SSL protokoll célja és feladata, szerkezeti felépítése, alprotokolljai és feladatuk

SSL célia

- Titkosított kommunikációt biztosító protokoll, ami nyílt hálózatokban, kapcsolatorientált kommunikációban nyújt védelmet.
- Csak egy-egy kommunikációs csatornát biztosít.
- Gyakran használják a weboldalak biztonságos titkosítására is.

SSL szerkezeti felépítése

- Minden egyes kapcsolat egyedi kulccsal titkosít.
- Tanúsítvány igazolja a szervert.
- Biztosítja az adatintegritást. (MD5, SHA-1)

SSL működése

- 1. Kliens csatlakozik a kiszolgálóhoz.
- 2. Kiszolgáló elküldi a hitelesítési tanúsítványt a kliensnek.
- 3. Kliens ellenőrzi a tanúsítvány hitelességét, majd létrehozza a titkosított kapcsolatot a kiszolgálóval.
- 4. Kliens és kiszolgáló között így már biztonságosan lehet adatokat cserélni.
- 5. Ha az SSL kapcsolat megszakad, akkor a kliens és a kiszolgáló kapcsolata is megszakad.

SSL alprotokolljai

Rekord protokoll

- Feladata a kliens és a szerver és a felsőbb SSL protokoll entitások védelme:
  - O Titkosítás, integritásvédelem, üzenet-visszajátszás elleni védelem

Handshake protokoll

- Rekord protokollban használt kriptográfiai algoritmusok és paramétereik egyeztetése.
- Kulcscsere és hitelesítés

Change-Cipher-Spec protokoll

- Egyetlen üzenetből áll, ami a Handshake protokoll kulcscsere részének végét jelzi.
- Ezt az üzenetet elküldi, utána az adott fél az új algoritmusokat és kulcsokat kezdi használni a küldése.
  - o A vétel még mindig a Handshake előtti állapot szerint történik.

Alert protokoll

- Figyelmeztető és hibaüzenetek továbbítása.

A handshake, valamint a record alprotokoll feladata, működése és üzenetei

Rekord protokoll működése

- A felsőbb protokoll rétegektől érkező üzeneteket:
  - o Fragmentálja, ha szükséges.
  - Fragmenseket tömöríti
  - o Tömörített fragmenseket fejléccel látja el
  - Fejléccel ellátott, tömörített fragmensre üzenethitelesítő kódot/MAC-et számol és azt a fragmenshez csatolja.
  - o Az üzenethitelesítő kóddal ellátott fragmenst rejtjelezi.

Rekord üzenetei

- **type**: Rekord üzenetben melyik felsőbb protokoll található.
- **version:** SSL verzió
- **length:** Fragmens hosszát tartalmazza bájtban mérve.
- MAC: Üzenethitelesítő kód generálása

Handshake protokoll működése

- 1. fázis: Kliens és szerver elküldi a tulajdonságait, megállapodnak
- 2. fázis:
  - a. Kulcscseremódszertől függ
  - **b.** Szerver elküldi a tanúsítványát és kéri a kliens tanúsítványát.
- 3. fázis: Tanúsítvány ellenőrzés és kulcscsere folytatása
- 4. fázis: Kulcscsere életbelépése, befejezése

Handshake üzenetei

- KliensHello:
  - Kliens küldi ezt az üzenetet az SSL Handshake kezdeményezésére.
  - Kliens verzió, véletlenszám, viszonyazonosító, biztonsági algoritmusok, tömörítő algoritmusok
- SzerverHello:
  - Kiszolgáló küldi a KliensHello üzenetre válaszul.
  - Szerver verzió, véletlenszám, viszonyazonosító, biztonsági algoritmusok, tömörítő algoritmusok
- Szerver kulcscsere üzenet
- Tanúsítvány kérés
  - o Előfordulhat olyan eset is, amikor a tanúsító hatóságok listája üres.
    - Ilyenkor a kliens eldöntheti, hogy elküldi-e az ügyféltanúsítványt vagy sem.
- Kliens tanúsítvány
  - o A kliens bemutatja a tanúsítványláncát a kiszolgálónak.
- Kliens kulcscsere üzenet
  - Lényege, hogy létrehozza a közös kulcsot a kliens és a kiszolgáló között anélkül, hogy azt egy kívülálló számára felfedné.
- Kész üzenet
  - Első olyan üzenet, ami már az új algoritmusokat használva, az új kulcsokkal van kódolva.